

Αριθμός 237

Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΝΟΜΟΣ (ΚΕΦ. 2)
(όπως τροποποιήθηκε μέχρι σήμερα)
ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

(Κανονισμοί με βάση το άρθρο 24(1)(β) και (ιβ))

Το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, ασκώντας τις εξουσίες που του δίνουν οι παράγραφοι (β) και (ιβ) του εδαφίου (1) του άρθρου 24 του περί Δικηγόρων Νόμου, εκδίδει, με την έγκριση της πλειοψηφίας της Γενικής Συνέλευσης των Δικηγόρων, τους ακόλουθους νέους Κανονισμούς.

Κεφ. 2.
42 του 1961
20 του 1963
46 του 1970
40 του 1975
55 του 1978
71 του 1981
92 του 1983
98 του 1984
17 του 1985
52 του 1985
9 του 1989
175 του 1991
212 του 1991
9(Ι) του 1993
56(Ι) του 1993
76(Ι) του 1995
3(Ι) του 1996
79(Ι) του 2000
31(Ι) του 2001.

Συνοπτικός τίτλος. Κ.Δ.Π. 142/2013. 1 Οι παρόντες Κανονισμοί θα αναφέρονται ως οι περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμοί του 2002 μέχρι 2013.

Ερμηνεία. 2. Στους παρόντες Κανονισμούς, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια, όλοι οι όροι έχουν την έννοια που αποδίδεται σ' αυτούς από τον περί Δικηγόρων Νόμο.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Πεδίον Εφαρμογής. 3. Οι παρόντες Κανονισμοί θα έχουν εφαρμογή σε όλους τους δικηγόρους και στους ασκούμενους δικηγόρους, στο βαθμό και στην έκταση που αυτοί τυγχάνουν εφαρμογής.

Απαραίτητη συμπεριφορά. 4. Ο δικηγόρος οφείλει να έχει πάντοτε υπόψη ότι υπηρετεί τη δικαιοσύνη και συνεργάζεται στην απονομή της. Η βάση του επαγγελματικού αυτού καθήκοντος είναι η υπεράσπιση των δικαιωμάτων του πελάτη του στο μέτρο της ικανότητάς του, χωρίς φόβο και σε αυστηρή συμμόρφωση με την ισχύουσα περί Δικηγόρων νομοθεσία και τον ηθικό νόμο.

Τήρηση της τιμής του επαγγέλματος. 5. Ο δικηγόρος οφείλει πάντοτε να τηρεί την τιμή και την αξιοπρέπεια του δικηγορικού επαγγέλματος, έχοντας υπόψη ότι αυτό αποτελεί λειτουργήμα που διαμορφώθηκε με σκοπό να ανταποκριθεί στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών του πολίτη.

Προσήλωση στις βασικές αρχές του Επαγγέλματος. 6. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση προσήλωσης στις βασικές αρχές του δικηγορικού επαγγέλματος, που περιλαμβάνουν την εξυπηρέτηση της αλήθειας και του δικαίου με ανεξαρτησία, ελευθερία και αξιοπρέπεια.

Καθήκον προς τα 7. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να ανταποκρίνεται στο ρόλο και στην

Δικαστήρια, πελάτη κ.τ.λ.	αποστολή του η οποία του δημιουργεί καθήκοντα και πολλαπλές υποχρεώσεις απέναντι—
	(i) Στα Δικαστήρια· (ii) στον πελάτη· (iii) στις αρχές ενώπιον των οποίων ο δικηγόρος παρίσταται ή εκπροσωπεί τον πελάτη του· (iv) στο επάγγελμα και κάθε συνάδελφο ξεχωριστά· (v) στο κοινό, για το οποίο ένα ελεύθερο και ανεξάρτητο επάγγελμα, που συνδέεται με το σεβασμό των κανόνων που αυτό το ίδιο έχει θέσει, αποτελεί ένα ουσιαστικό μέσο διαφύλαξης των δικαιωμάτων του ανθρώπου απέναντι στο Κράτος και στις άλλες αρχές· (vi) στον τοπικό δικηγορικό σύλλογο στην επαρχία του οποίου είναι εγγεγραμμένος και στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο.
Υποχρέωση αυστηρής τήρησης των Κανονισμών Δεοντολογίας.	8. Ο κάθε δικηγόρος έχει υποχρέωση αυστηρής τήρησης των κανόνων δεοντολογίας, οι οποίοι προορίζονται να εγγυηθούν και διασφαλίσουν τη δέουσα άσκηση του λειτουργήματος του που αναγνωρίζεται ως αναγκαία και απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία κάθε ανθρώπινης κοινωνίας.
Υποχρέωση τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας.	9. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση τήρησης της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ανεξαρτησία.	10. Ο δικηγόρος οφείλει πάντοτε να ενεργεί με απόλυτη ανεξαρτησία, απαλλαγμένη από κάθε μορφής εξάρτηση, ή πίεση, κυρίως αυτή που προέρχεται από δικά του συμφέροντα ή από εξωτερικές επιδράσεις, για την εκτέλεση των οποιωνδήποτε καθηκόντων του ανατίθενται. Η ανεξαρτησία στην άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης στη σχέση του προς τον πελάτη και έναντι της Δικαιοσύνης. Ο δικηγόρος πρέπει να ενεργεί σύμφωνα με τους κανόνες δεοντολογίας και της επαγγελματικής ηθικής και δεν πρέπει να δίνει συμβουλή για ευαρέσκεια του πελάτη του ή ως αποτέλεσμα εξωτερικής πίεσης.
Εμπιστοσύνη και ηθική ακεραιότητα.	11. Ο δικηγόρος οφείλει να ενεργεί πάντοτε έχοντας υπόψη ότι οι σχέσεις εμπιστοσύνης δεν μπορούν να υφίστανται αν υπάρχει αμφιβολία σε σχέση με την εντιμότητα, την τιμιότητα, την ευθύτητα ή την ειλικρίνεια του δικηγόρου. Ο δικηγόρος οφείλει να ενεργεί πάντοτε με βάση τις εν λόγω παραδοσιακές αρετές οι οποίες καθίστανται επαγγελματική υποχρέωση και καθήκον του.
Συμμόρφωση με αποφάσεις Συμβουλίου Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και Τοπικών Δικηγορικών Συλλόγων.	12. Ο δικηγόρος οφείλει να συμμορφώνεται πάντοτε με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και των Επιτροπών των Τοπικών Δικηγορικών Συλλόγων.
Επαγγελματικό απόρρητο.	13.—(1) Το επαγγελματικό απόρρητο του δικηγόρου αναγνωρίζεται ως θεμελιώδες και πρωταρχικό δικαίωμα και υποχρέωσή του και πρέπει να τυγχάνει της προστασίας του Δικαστηρίου και οποιοσδήποτε κρατικής ή δημόσιας αρχής. (2) Ο δικηγόρος είναι θεματοφύλακας των εμπιστευτικών πληροφοριών και στοιχείων που εμπιστεύεται ο πελάτης του. Η διασφάλιση του

απορρήτου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία εμπιστοσύνης από τον πελάτη στο δικηγόρο.

(3) Ο δικηγόρος οφείλει να σέβεται, χωρίς χρονικό περιορισμό, το απόρρητο κάθε εμπιστευτικής πληροφορίας ή στοιχείου του οποίου έλαβε γνώση μέσα στο πλαίσιο της επαγγελματικής δραστηριότητάς του.

(4) Ο δικηγόρος φροντίζει για την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου από τα μέλη του προσωπικού του και από κάθε άτομο που συνεργάζεται μαζί του στα πλαίσια της επαγγελματικής δραστηριότητάς του. Νοείται ότι όταν οι δικηγόροι ασκούν δικηγορία υπό μορφή δικηγορικού οίκου (ομάδας/ένωσης/συνεταιρισμού) οι Κανονισμοί περί επαγγελματικού απορρήτου εφαρμόζονται στο σύνολο της ομάδας και σε όλα τα μέλη της.

(5) Σε περίπτωση που δικηγόρος θα είναι μάρτυρας σε υπόθεση, οφείλει να μην εμφανιστεί πλέον και ως δικηγόρος, ως μάρτυρας δε οφείλει να εμφανιστεί στο Δικαστήριο με πλήρη ανεξαρτησία γνώμης και δύναται να αρνηθεί να απαντήσει σε οποιαδήποτε ερώτηση η οποία δυνατό να κατατείνει να τον οδηγήσει σε αποκάλυψη ή παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου.

(6) Το καθήκον της τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου περιλαμβάνει προστασία εμπιστευθέντων απορρήτων από τρίτα πρόσωπα λόγω του επαγγέλματος του, επίσης δε των εμπιστευθέντων απορρήτων συνεπεία συνομιλιών οι οποίες ήσαν αναγκαίες για να επιτευχθεί συμφωνία η οποία κατόπιν δεν πραγματοποιήθει. Το απόρρητο περιλαμβάνει επίσης τα εμπιστευθέντα από άλλο συνάδελφό του. Ο δικηγόρος δε δύναται να αποδεχθεί άλλη υπόθεση χωρίς τη συγκατάθεση του πελάτη του όταν η υπόθεση αυτή θίγει ζήτημα αναφορικά προς το οποίο ο πελάτης του προέβει σε αποκαλύψεις στο δικηγόρο κατά τη διάρκεια παροχής επαγγελματικών υπηρεσιών από τον ίδιο:

Νοείται ότι ο δικηγόρος δεν αποκλείεται από του να αποδεχθεί υπόθεση, εκτός εάν εντίμως και ευλόγως πιστεύει ότι θα ευρίσκετο σε αμηχανία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του λόγω της επιδειχθείσας εμπιστοσύνης από άλλο πελάτη προς τον οποίο είχε προηγουμένως παράσχει συμβουλή σε σχέση προς το αυτό ζήτημα.

(7) Εάν ο πελάτης ήθελε διατυπώσει κατηγορία κατά του δικηγόρου του, ή ο δικηγόρος αντιμετωπίζει ποινική ή πειθαρχική υπόθεση, τότε αυτός δικαιούται όπως αποκαλύψει οποιεσδήποτε εμπιστευθείσες πληροφορίες αναφορικά με την κατηγορία ή την υπόθεση, έστω και εάν αποκαλύπτονται με αυτό τον τρόπο εμπιστευθέντα σε αυτόν από τον πελάτη του.

Υποχρέωση δικηγόρων που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα σε άλλο Κράτος να σέβονται τους Κανόνες Δεοντολογίας του Κράτους εκείνου.

14. Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η άσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου στο εξωτερικό, αυτός οφείλει να σέβεται τους Κανόνες Δεοντολογίας του Κράτους στο οποίο ασκεί την επαγγελματική δραστηριότητά του.

Υποχρέωση δικηγόρων του εξωτερικού που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα στην Κύπρο να σέβονται τους παρόντες Κανονισμούς.

15. Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται ή χορηγείται άδεια σε δικηγόρο του εξωτερικού να ασκήσει επαγγελματική δραστηριότητα στην Κύπρο, οφείλει να σέβεται τους παρόντες Κανονισμούς Δεοντολογίας και υπόκειται σε πειθαρχική δίωξη σε περίπτωση παραβίασής τους.

Το συμφέρον του πελάτη. 16. Υπό την επιφύλαξη των κανόνων δικαίου και των κανόνων δεοντολογίας ο δικηγόρος έχει την υποχρέωση να υπερασπίζεται πάντα με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα του πελάτη του, ακόμη και σε σχέση με τα προσωπικά του συμφέροντα, αυτά του -συναδέλφου του ή γενικότερα αυτά του επαγγέλματος.

Άγρα πελατών. 17. —(1) Επιτρέπεται σε δικηγόρο η θεμιτή ανάπτυξη της επαγγελματικής του εργασίας στην Κύπρο και η προώθηση των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων στην Κύπρο και σε χώρες του εξωτερικού με τρόπο και σε έκταση που να συνάδει με τους παρόντες Κανονισμούς, τα υψηλά επίπεδα συμπεριφοράς του δικηγορικού επαγγέλματος, καθώς και τους Νόμους και τους κανονισμούς δικηγορικής δεοντολογίας της χώρας όπου προτίθεται ο δικηγόρος να αναπτύξει τις εν λόγω δραστηριότητές του.

(2) Ο δικηγόρος οφείλει να μη διενεργεί ή επιτρέπει, αμέσως ή εμμέσως, να διενεργείται οποιαδήποτε άγρα οποιωνδήποτε πελατών.

(3) Ο δικηγόρος οφείλει να μη χρησιμοποιεί, ή επιτρέπει σε οποιοδήποτε πρόσωπο να χρησιμοποιεί, αμέσως ή εμμέσως, οποιουδήποτε πράκτορες ή μεσίτες προς το σκοπό επηρεασμού και ανάθεσης στο Γραφείο του οποιωνδήποτε υποθέσεων ή να αμείβει καθ' οιονδήποτε τρόπο γενικά οποιαδήποτε πρόσωπα για να επηρεάσουν οποιοδήποτε πρόσωπο όπως ζητήσει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του.

Ασυμβίβαστα. 18. —(1) Για να είναι σε θέση ο δικηγόρος να ασκήσει το λειτούργημά του με την απαραίτητη ανεξαρτησία και με τρόπο σύμφωνο με την υποχρέωσή του να συμμετέχει στην απονομή της Δικαιοσύνης η άσκηση επαγγελμάτων ή δραστηριοτήτων που είναι ασυμβίβαστη με το επάγγελμα του δικηγόρου απαγορεύεται.

(2) Με την επιφύλαξη της γενικότητας της παραγράφου (1) ο δικηγόρος οφείλει ειδικά να μη συμμετέχει ενεργά στη διεξαγωγή οποιοσδήποτε εμπορικής ή άλλης οικονομικής φύσης επιχείρηση ή να είναι ενεργό μέλος οποιοσδήποτε εμπορικής ή άλλης οικονομικής φύσης επιχείρηση:

Νοείται ότι η διαχείριση της ιδιοκτησίας ή περιουσίας του ή της οικογένειάς του δε θεωρείται ενεργός συμμετοχή σε οποιαδήποτε εμπορικής ή άλλης οικονομικής φύσης επιχείρηση:

Νοείται περαιτέρω ότι δικηγόρος δύναται να είναι μέλος διοικητικού συμβουλίου ή γραμματέας (όχι όμως υπάλληλος) οίκου ή εταιρείας, αλλά όχι Διευθύνων Σύμβουλος της.

(3) Για σκοπούς του παρόντος Κανονισμού, οίκος, ομάδα, ένωση, συνεταιρισμός ή νομικό πρόσωπο (ελεγχόμενο από δικηγόρους) που παρέχει συμβουλευτικές ή άλλες υπηρεσίες υποβοηθητικές, συναφείς επάλληλες ή συμπληρωματικές των υπηρεσιών που παρέχει ή δύναται να παρέχει ο δικηγόρος προσωπικά ή ως εμπιστευματοδόχος, δεν αποτελεί εμπορική ή άλλη οικονομικής φύσης επιχείρηση.

Κ.Δ.Π. 142/2013
Ε.Ε. Παρ. ΙΙΙ(Ι)
Αρ. 4665, 26.4.2013
Προσωπική προβολή. 19. —(1) Ο δικηγόρος δικαιούται να ενημερώνει την κοινή γνώμη για τις υπηρεσίες που παρέχει με την προϋπόθεση ότι η πληροφόρηση είναι ακριβής και μη παραπλανητική, ενώ θα σέβεται την υποχρέωση τήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών και άλλων θεμελιωδών αρχών του επαγγέλματος.

(2) Η προσωπική προβολή ενός δικηγόρου σε οποιοδήποτε μέσο επικοινωνίας όπως εφημερίδες, ραδιόφωνο, τηλεόραση, μορφές εμπορικής επικοινωνίας ή άλλου τύπου επιτρέπεται στο βαθμό που είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του πιο πάνω άρθρου.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

Έναρξη και
τερματισμός της
σχέσης με τον πελάτη.

20. —(1) Ο δικηγόρος δεν ενεργεί παρά μόνο αφού πάρει εντολή από τον πελάτη του, εκτός εάν ένας άλλος δικηγόρος που εκπροσωπεί τον πελάτη, ή αρμόδια αρχή του αναθέσουν εντολή.

(2) Ο δικηγόρος συμβουλεύει και υπερασπίζεται τον πελάτη του σε εύλογο χρόνο, ευσυνείδητα και με επιμέλεια. Αναλαμβάνει προσωπικά την ευθύνη της εντολής που του έχει εμπιστευθεί και ενημερώνει τον πελάτη του για την εξέλιξη της υπόθεσης που έχει αναλάβει.

(3) Ο δικηγόρος δε δέχεται να αναλάβει υπόθεση αν γνωρίζει ή όφειλε να γνωρίζει ότι δεν έχει την απαραίτητη ικανότητα να τη χειριστεί εκτός αν συνεργαστεί με άλλο δικηγόρο που έχει αυτή την ικανότητα. Στην τελευταία περίπτωση αυτό γίνεται μόνο με την έγγραφη συγκατάθεση του πελάτη.

(4) Ο δικηγόρος δεν μπορεί να δεχτεί μία υπόθεση αν δεν μπορεί να ασχοληθεί με αυτή σε εύλογο χρόνο λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπόθεσης και των άλλων υποχρεώσεων του.

(5) Ο δικηγόρος που ασκεί το δικαίωμά του να μην ασχοληθεί περαιτέρω με μία υπόθεση πρέπει να παρέχει εύλογο χρόνο στον πελάτη του για να εξασφαλίσει βοήθεια εγκαίρως από άλλο συνάδελφο για να αποφευχθεί τυχόν ζημιά ή βλάβη που θα υφίστατο ο πελάτης.

Σύγκρουση
συμφερόντων.

21. —(1) Ο δικηγόρος οφείλει να μην ενεργεί ως σύμβουλος ή εκπρόσωπος ή δικηγόρος περισσότερων του ενός πελατών στην ίδια υπόθεση, εφόσον υπάρχει σύγκρουση των συμφερόντων αυτών των πελατών ή σοβαρός κίνδυνος για τέτοια σύγκρουση.

(2) Ο δικηγόρος οφείλει να απέχει από το να ασχολείται με τις υποθέσεις όλων των ενδιαφερομένων πελατών, εφόσον αναφύεται σύγκρουση συμφερόντων, εφόσον υπάρχει κίνδυνος να παραβιασθεί το επαγγελματικό απόρρητο ή εφόσον υπάρχει κίνδυνος να πληγεί η ανεξαρτησία του.

(3) Ο δικηγόρος δεν μπορεί να αναλάβει την υπόθεση νέου πελάτη αν υπάρχει κίνδυνος να παραβιασθεί το απόρρητο των πληροφοριών που του εμπιστεύτηκε ένας παλιός πελάτης.

Υποχρέωση
εφαρμογής των
παρόντων Κανονισμών
και από δικηγορικούς
οίκους.

22. Όταν οι δικηγόροι ασκούν δικηγορία υπό μορφή δικηγορικού οίκου, συνεταιρισμού, οι παρόντες Κανονισμοί εφαρμόζονται στο σύνολο και σε όλα τα μέλη της.

Υποχρέωση δικηγόρου
για ορθή συμβουλή
του πελάτη του σε
σχέση με την υπόθεσή
του.

23. —(1) Ο δικηγόρος οφείλει να μη διαβεβαιεί ποτέ τον πελάτη του ότι η υπόθεσή του θα επιτύχει αλλά οφείλει να δίδει μόνο τη γνώμη του περί του βάσιμου ή μη της υποθέσεως.

(2) Ο δικηγόρος οφείλει να συμβουλεύει τον πελάτη του όπως συμβιβάζει την υπόθεσή του εάν ο συμβιβασμός είναι κατά τη γνώμη του δίκαιος και εύλογος.

- Υποχρέωση για αποκάλυψη στον πελάτη συμμόρφωσης ή σχέσης του δικηγόρου με την υπόθεση.
24. Αποτελεί καθήκον του δικηγόρου, στο στάδιο ανάθεσης της υπόθεσης, όπως αποκαλύψει στον πελάτη του οποιοδήποτε συμφέρον έχει στην επίδικη διαφορά ή οποιαδήποτε σχέση την οποία έχει προς τους διαδίκους, και να δηλώσει εάν υπόκειται σε επιρροή αντικειμενή προς τα συμφέροντα του πελάτου του, και νοουμένου ότι ο πελάτης επιθυμεί να εξασφαλίσει τις υπηρεσίες του, τούτο μπορεί να γίνει κατόπιν πλήρους αποκαλύψεως όλων των ουσιωδών γεγονότων.
- Δυνατότητα δικηγόρου να αποσυρθεί από υπόθεση.
25. Όταν ο δικηγόρος αναλαμβάνει υπόθεση, δε δύναται να αποσυρθεί, εκτός λόγω του ότι εμεσολάβησε εύλογη αιτία επηρεάζουσα την καλή φήμη του, την αξιοπρέπειά του ή τη συνειδήσή του ή εάν εμεσολάβησε παραβίαση από τον πελάτη του οποιοσδήποτε ηθικής ή υλικής υποχρέωσης προς αυτόν ή διαφωνίας ως προς το χειρισμό της υπόθεσης, ή λόγω οποιοσδήποτε άλλης εύλογης αιτίας.
- Καθορισμός αμοιβής.
26. —(1) Όταν δεν υφίσταται συμφωνία ή πρόνοια για τον καθορισμό της αμοιβής του δικηγόρου, ο δικηγόρος οφείλει να καθοδηγείται από τα πιο κάτω κριτήρια:
- (α) Το χρόνο που αναλώθηκε για τη διεκπεραίωση της εργασίας, το επιτευχθέν αποτέλεσμα και τη σοβαρότητά του,
  - (β) τη σοβαρότητα των υπηρεσιών του, και το κατεπείγον του θέματος, (γ) το ποσό το οποίο συνεπάγεται η διαφορά,
  - (δ) την πρωτοτυπία ή τη δυσκολία των νομικών προβλημάτων τα οποία ηγέρθησαν,
  - (ε) την ικανότητα, την πείρα και την ειδικότητα του δικηγόρου,
  - (στ) την οικονομική κατάσταση του πελάτη,
  - (ζ) το ενδεχόμενο αποκλεισμού του δικηγόρου από του να εμφανισθεί σε άλλες υποθέσεις, ή να αναλάβει άλλους πελάτες,
  - (η) το κατά πόσο η χρησιμοποίηση των επαγγελματικών υπηρεσιών του είναι έκτακτη ή καθιερωμένη ή μόνιμη,
  - (θ) το βαθμό συμμετοχής του δικηγόρου στη μελέτη, παρουσίαση, και ανάπτυξη της υπόθεσης.
- (2) Όταν δεν υπάρχει ρητή συμφωνία, ο δικηγόρος οφείλει να πληροφορεί τον πελάτη του κατά προσέγγιση σχετικά με όλα όσα αυτός ζητεί ως αμοιβή και το ύψος της αμοιβής πρέπει να είναι δίκαιο, δικαιολογημένο, και εύλογο υπό τις περιστάσεις.
- (3) Με επιφύλαξη της περίπτωσης αντίθετης συμφωνίας που νόμιμα συνάπτεται μεταξύ του δικηγόρου και του πελάτη του, ο τρόπος υπολογισμού των αμοιβών πρέπει να είναι σύμφωνος με τους εκάστοτε ισχύοντες Κανονισμούς του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.
- Διατάξεις σε σχέση με τις αμοιβές και τα έξοδα.
27. —(1) Όταν ο δικηγόρος ζητεί την πληρωμή προκαταβολής έναντι των εξόδων και ή της αμοιβής του, η προκαταβολή αυτή δε θα πρέπει να υπερβαίνει τη λογική εκτίμηση των εξόδων και της αμοιβής του που είναι πιθανόν να απαιτηθούν για την υπόθεση.

(2) Αν δεν καταβληθεί η προκαταβολή που ζητήθηκε, ο δικηγόρος μπορεί να παραιτηθεί από το χειρισμό της υπόθεσης ή να αποσυρθεί με επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων της παραγράφου (5) του Κανονισμού 20 των παρόντων Κανονισμών.

Επιμερισμός της αμοιβής με άτομο που δεν είναι δικηγόρος.

28. Απαγορεύεται στο δικηγόρο να καταβάλλει από την αμοιβή του μέρος, σε πρόσωπο που δεν είναι δικηγόρος.

Επίλυση ανάλογη με το κόστος και το ευεργέτημα της Νομικής Αρωγής.

29. —(1) Ο δικηγόρος οφείλει πάντα να καταβάλλει εύλογη προσπάθεια για εξεύρεση λύσης στη διαφορά του πελάτη του ανάλογη με το κόστος της υπόθεσης και οφείλει την κατάλληλη στιγμή να του παρέχει τη συμβουλή του σχετικά με τη δυνατότητα αναζήτησης συμφωνίας ή επίκλησης εξωδικαστικών λύσεων ώστε να τερματισθεί η διαφορά.

(2) Όταν ο πελάτης μπορεί να επωφεληθεί από το ευεργέτημα της Νομικής Αρωγής, ο δικηγόρος υποχρεούται να τον πληροφορήσει σχετικά.

Κεφάλαια πελατών.

30. Σε οποιοδήποτε χρόνο ο δικηγόρος κατέχει χρηματικά ποσά για λογαριασμό πελάτη του ή τρίτων (τα οποία παρακάτω αναφέρονται ως "κεφάλαια πελατών") υποχρεούται να τηρεί τους παρακάτω κανόνες:

(1) Τα κεφάλαια των πελατών θα τηρούνται πάντα σε λογαριασμό ανοιγμένο σε τράπεζα ή σε συνεργατικό ίδρυμα ή άλλο ίδρυμα που νόμιμα λειτουργεί. Όλα τα κεφάλαια πελατών που λαμβάνει ένας δικηγόρος πρέπει να κατατίθενται σ' ένα λογαριασμό με εξαίρεση την περίπτωση όπου ο πελάτης θα δώσει ρητή ή σιωπηρή εξουσιοδότηση για να γίνει διαφορετική χρήση τους.

(2) Κάθε λογαριασμός που ανοίγεται στο όνομα του δικηγόρου και περιέχει κεφάλαια πελατών αναφέρει στον τίτλο του ότι τα χρηματικά ποσά που βρίσκονται κατατεθειμένα και κρατούνται για λογαριασμό των πελατών του δικηγόρου.

(3) Οι λογαριασμοί του δικηγόρου στους οποίους κατατίθενται τα κεφάλαια πελατών θα έχουν συνεχώς υπόλοιπο τόσο όσο είναι το συνολικό τουλάχιστον ύψος των κεφαλαίων πελατών που κρατεί ο δικηγόρος.

(4) Τα κεφάλαια πελατών πρέπει να είναι συνεχώς διαθέσιμα σε ζήτηση του πελάτη ή με προϋποθέσεις που αποδέχεται ο πελάτης. Εν πάση περιπτώσει ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να εμβάσει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα κάθε ποσό κεφαλαίου που δικαιούται ο πελάτης του.

(5) Με εξαίρεση την περίπτωση αντίθετων κανόνων, ή απόφασης του δικαστηρίου ή ρητής ή σιωπηρής συμφωνίας του πελάτη για τον οποίο γίνεται η πληρωμή, απαγορεύονται όλες οι πληρωμές που γίνονται με κεφάλαια των πελατών για λογαριασμό του πελάτη σε τρίτο πρόσωπο περιλαμβανομένων—

(α) Των πληρωμών που γίνονται σε πελάτη ή για έναν πελάτη με χρήματα που ανήκουν σ' άλλο πελάτη·

(β) Της ανάληψης χρημάτων για την αμοιβή του δικηγόρου, εξαιρουμένης της περίπτωσης πιστοποιημένων καταλόγου δικαστηριακής ή εξωδικαστηριακής αμοιβής ή δικαστικής απόφασης σε σχέση με τα έξοδά του.

(6) Ο δικηγόρος τηρεί τα αντίγραφα της τράπεζας πλήρη και ακριβή για όλες τις πράξεις που γίνονται με τα κεφάλαια των πελατών διακρίνοντας

ανάμεσα στα κεφάλαια των πελατών και τα άλλα ποσά που κρατά ο δικηγόρος και τα παραδίδει στον πελάτη που τα ζητά.

(7) Παρέχεται εξουσία στο Πειθαρχικό Συμβούλιο των Δικηγόρων να εξακριβώνει και να εξετάζει, τηρώντας πάντα το επαγγελματικό απόρρητο, τα έγγραφα τα σχετικά με τα κεφάλαια πελατών ώστε να βεβαιώνεται ότι οι κανόνες οι οποίοι καθορίζονται ανωτέρω τηρούνται πιστά καθώς και για να επιβάλλει κυρώσεις στην περίπτωση παράβασης των κανόνων αυτών.

(8) Ο δικηγόρος που κατέχει κεφάλαια πελατών στα πλαίσια επαγγελματικής δραστηριότητας που ασκείται σε άλλο Κράτος οφείλει να τηρεί τους κανόνες που αφορούν την κατάθεση και τα λογιστικά των κεφαλαίων πελατών οι οποίοι εφαρμόζονται από το δικηγορικό σύλλογο του εν λόγω Κράτους.

Χρηματικά ποσά ή ιδιοκτησία κατεχόμενα από δικηγόρο προς όφελος πελάτη.

31. —(1) Όλα τα χρηματικά ποσά πελάτη ή άλλη ιδιοκτησία περιερχόμενη στην κατοχή του δικηγόρου προς όφελος ή διά λογαριασμό του πελάτη πρέπει να καταβάλλονται το συντομότερο δυνατό σε αυτόν.

(2) Σε σχέση με την πιο πάνω υποχρέωση ο δικηγόρος οφείλει να τηρεί πλήρη αρχεία έτσι ώστε να του επιτρέπεται να πληροφορήσει ταχέως τον πελάτη του για οποιοδήποτε ποσό σε πίστη του.

Ασφάλεια επαγγελματικής ευθύνης.

32. Ο δικηγόρος δύναται να είναι διαρκώς και μέσα σε λογικά όρια ασφαλισμένος για την επαγγελματική του ευθύνη λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση των κινδύνων που αναλαμβάνει με την άσκηση της δραστηριότητάς του.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΕΣ

Καθήκον προς το Δικαστήριο.

33. —(1) Ο δικηγόρος που εμφανίζεται ενώπιον οποιουδήποτε Δικαστηρίου οφείλει να τηρεί τους κανόνες δεοντολογίας που έχουν εφαρμογή ενώπιον του Δικαστηρίου.

(2) Η συμπεριφορά του δικηγόρου οφείλει να διέπεται πάντοτε από τιμότητα, ευθύτητα και πνεύμα δικαιοσύνης.

(3) Ο δικηγόρος οφείλει να τηρεί προς το Δικαστήριο στάση ευγενείας και σεβασμού και να επιμένει όπως παρόμοια στάση τηρείται και από μέρους του πελάτη του. Ο δικηγόρος έχει δικαίωμα σε ανάλογη στάση από μέρους του Δικαστηρίου.

(4) Ο δικηγόρος οφείλει να μην επιζητεί ποτέ να επηρεάσει κατ' ιδίαν, αμέσως ή εμμέσως, οποιοδήποτε Δικαστήριο υπέρ του ή υπέρ του πελάτη του.

(5) Σε κάθε περίπτωση ο δικηγόρος οφείλει να σέβεται την ύπαρξη αντιδικίας στις συζητήσεις των υποθέσεων. Δεν επιτρέπεται να έρθει σε επαφή με Δικαστή σχετικά με το αντικείμενο μιας υπόθεσης χωρίς να πληροφορήσει προηγουμένως το δικηγόρο του αντιδίκου. Δεν μπορεί να παραδώσει έγγραφα, σημειώματα ή άλλα στοιχεία στο Δικαστή χωρίς την προηγούμενη έγκριση του δικηγόρου του αντιδίκου.

(6) Πάντα τιμώντας και σεβόμενος το Δικαστήριο ο δικηγόρος θα πρέπει να υπερασπίζεται ευσυνείδητα τον πελάτη του χωρίς φόβο και χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα δικά του συμφέροντα ή τις συνέπειες για τον ίδιο ή για κάθε άλλο τρίτο πρόσωπο.

(7) (α) Ο δικηγόρος οφείλει να μην παραθέτει οποτεδήποτε οποιαδήποτε εν γνώσει του ανακριβή ή παραπλανητική νομική αυθεντία σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία ή εν γνώσει του να παραπλανά το Δικαστήριο πάνω σε οποιοδήποτε θέμα.

(β) Σε καμία περίπτωση ο δικηγόρος δεν πρέπει εν γνώσει του να υποβάλει στο Δικαστή πληροφορία ψευδή ή που θα μπορούσε να τον παραπλανήσει.

(8) (α) Οι Δικαστές όλων των Δικαστηρίων δικαιούνται όπως τυγχάνουν της υποστήριξης των δικηγόρων εναντίον άδικης επίκρισης ή παραπόνων.

(β) Σε περίπτωση, όμως, ύπαρξης οποιουδήποτε δίκαιου παραπόνου εναντίον δικαστικού λειτουργού, αποτελεί δικαίωμα και καθήκον του δικηγόρου να υποβάλει τούτο στην αρμόδια αρχή μέσω του Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ή του Τοπικού Δικηγορικού Συλλόγου.

(9) Ο δικηγόρος Οφείλει να μη χρησιμοποιεί περιττά δικαστικά μέτρα ή διαβήματα ή επιβραδυντική τακτική η οποία μολονότι χρησιμοποιουμένη υπό το πρόσχημα αυστηρής συμμόρφωσης σε νομικούς κανόνες εν τούτοις αποσκοπεί μόνο στην παρεμπόδιση ή καθυστέρηση της απονομής της δικαιοσύνης.

(10) Ο δικηγόρος είναι ελεύθερος να αναλαμβάνει ή να αρνείται την ανάληψη υποθέσεων χωρίς παροχή οποιασδήποτε δικαιολογίας εξαιρουμένων υποθέσεων που του ανατίθενται από το Δικαστήριο οπότε η άρνηση του πρέπει να αιτιολογείται επαρκώς:

Νοείται ότι ο δικηγόρος οφείλει να μην αναλάβει ποτέ υπόθεση στην οποία δε θα είχε ηθική ελευθερία δράσης.

(11) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (10) του παρόντος Κανονισμού αποτελεί καθήκον του δικηγόρου να αναλάβει την υπεράσπιση κάθε προσώπου κατηγορουμένου δι' έγκλημα, ανεξαρτήτως της προσωπικής του γνώμης ως προς την ενοχή ή αθωότητα του κατηγορουμένου.

(12) Δικηγόρος ο οποίος αναλαμβάνει ποινική δίωξη σε οποιαδήποτε υπόθεση οφείλει πάντοτε να έχει υπόψη ότι το πρώτιστον καθήκον αυτού είναι να μεριμνήσει όπως απονεμηθεί δικαιοσύνη και όχι απλώς να επιτύχει καταδίκη.

(13) Ο δικηγόρος οφείλει να είναι ακριβής στις εμφανίσεις του ενώπιον του Δικαστηρίου.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΔΙΑΙΤΗΤΕΣ, ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Εφαρμογή Κανονισμών σε άτομα με παρόμοια λειτουργήματα.

34. Ο Κανονισμός που εφαρμόζεται στις σχέσεις του δικηγόρου με το Δικαστή έχει επίσης εφαρμογή στις σχέσεις του με το διαιτητή, τον πραγματογνώμονα ή κάθε άλλο πρόσωπο που περιστασιακά καλείται να βοηθήσει το Δικαστή ή το διαιτητή.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

35. —(1) Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να τηρεί πνεύμα ευγένειας, συναδελφικότητας και αμοιβαίου σεβασμού στις σχέσεις του με τους

συναδέλφους του.

(2) Η συναδελφικότητα απαιτεί σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στους δικηγόρους για το συμφέρον του πελάτη και για ν' αποφεύγονται οι περιττές διαδικασίες καθώς και κάθε άλλη συμπεριφορά που μπορεί να δυσφημίσει το επάγγελμα. Ο δικηγόρος αναγνωρίζει ως συνάδελφο κάθε δικηγόρο άλλου Κράτους και η συμπεριφορά του απέναντι του χαρακτηρίζεται από συναδελφικότητα και εντιμότητα.

(3) Ο δικηγόρος πρέπει να απέχει από κάθε ανοίκειο ή επιβλαβή σχόλιο εναντίον οποιουδήποτε συναδέλφου και από του να αναφέρεται σε οποιεσδήποτε ιδιορρυθμίες προσωπικής, πολιτικής ή άλλης φύσης.

(4) Ο δικηγόρος οφείλει να μην προβαίνει σε διαπραγματεύσεις, άμεσα ή έμμεσα με πελάτη συναδέλφου του, εκτός εάν έχει την έγγραφη εξουσιοδότηση ή συγκατάθεση του εν λόγω συναδέλφου του.

(5) Ο δικηγόρος οφείλει να μην παρεμβαίνει σε υποθέσεις συναδέλφου του εκτός σε περιπτώσεις ρητής παραιτήσεως του τελευταίου. Όταν η παρέμβαση δικηγόρου δεν αποκαλύπτεται ειμή αφού ανελήφθη η υπόθεση δέον να δοθεί ειδοποίηση αμέσως μετά. Εν πάση περιπτώσει, ο δικηγόρος έχει την υποχρέωση να βεβαιωθεί ότι η αμοιβή του συναδέλφου του εξοφλήθηκε και να αναλάβει την υπόθεση αφού εξοφληθεί η αμοιβή του συναδέλφου του.

(6) Διευθετήσεις και συμφωνίες μεταξύ δικηγόρων σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα το οποίο αφορά τη διεξαγωγή οποιασδήποτε διαδικασίας πρέπει να τηρούνται αυστηρά.

(7) Ο δικηγόρος οφείλει να μη θεωρεί πρόταση του πελάτη του για βοήθεια από επιπρόσθετο δικηγόρο ως ένδειξη ελλείψεως εμπιστοσύνης.

(8) Όταν δικηγόροι χειριζόμενοι από κοινού μια υπόθεση δε δύνανται να συμφωνήσουν εν σχέσει προς σημείο ουσιώδους ενδιαφέροντος για τον κοινό πελάτη τους οφείλουν να γνωστοποιήσουν προς αυτόν ειλικρινώς την αντιγνωμία τους για να αποφασίσει ο ίδιος τελικά. Η απόφασή του θα γίνει αποδεκτή εκτός εάν η φύση της διαφοράς καθιστά για το δικηγόρο του οποίου η γνώμη απορρίφθηκε αδύνατη την περαιτέρω συνεργασία του. Σε τέτοια περίπτωση αποτελεί καθήκον του να ζητήσει από τον πελάτη του όπως απαλλαγεί της υποθέσεως.

Αλληλογραφία μεταξύ δικηγόρων.

36. —(1) Ο δικηγόρος που απευθύνει σε συνάδελφό του μια ανακοίνωση η οποία επιθυμεί να θεωρηθεί "εμπιστευτική" ή "με κάθε επιφύλαξη", θα πρέπει να εκφράσει σαφώς τη θέλησή του κατά την αποστολή της ανακοίνωσης αυτής.

(2) Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της ανακοίνωσης δε θα ήταν σε θέση να της δώσει χαρακτήρα "εμπιστευτικό" ή "με κάθε επιφύλαξη", θα πρέπει να την επιστρέφει στον αποστολέα της χωρίς ν' αποκαλύψει το περιεχόμενό της.

Αμοιβές σύστασης.

37. Ο δικηγόρος δεν μπορεί ούτε να ζητήσει από άλλο δικηγόρο ή από οποιοδήποτε τρίτο, ούτε να δεχθεί αμοιβή, προμήθεια ή όποια άλλη αποζημίωση επειδή συνέστησε έναν πελάτη σε ένα δικηγόρο ή έστειλε έναν πελάτη σε ένα δικηγόρο. Ο δικηγόρος δεν μπορεί να καταβάλει αμοιβή, προμήθεια ή άλλη αποζημίωση σε κάποιο άτομο, ως αντάλλαγμα για τη σύσταση ενός πελάτη.

Επικοινωνία με
αντίδικο. 38. Ο δικηγόρος δεν μπορεί να επικοινωνήσει ο ίδιος σχετικά με συγκεκριμένη υπόθεση με τον πελάτη του αντίδικου δικηγόρου που γνωρίζει ότι εκπροσωπείται από άλλο δικηγόρο εκτός εάν ο συνάδελφος αυτός δώσει τη συγκατάθεσή του και τότε υποχρεούται να τον κρατά ενήμερο.

Αλλαγή δικηγόρου. 39. Ένας δικηγόρος δεν μπορεί να διαδεχθεί άλλο δικηγόρο στην υπεράσπιση των συμφερόντων του πελάτη σε συγκεκριμένη υπόθεση παρά μόνο αν ειδοποίησε τον συνάδελφό του και βεβαιώθηκε ότι έχουν διευθετηθεί τα έξοδα και της αμοιβής που οφείλονται στον συνάδελφο αυτό, με επιφύλαξη όσων αναφέρονται στον Κανονισμό 40. Η υποχρέωση όμως αυτή δεν καθιστά υπεύθυνο το δικηγόρο για την πληρωμή της αμοιβής και των εξόδων που οφείλονται στον προκάτοχό του.

40. Αν πρέπει να ληφθούν επείγοντα μέτρα για το συμφέρον του πελάτη πριν μπορέσουν να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις που ορίζει ο πιο πάνω Κανονισμός 39 ο δικηγόρος μπορεί να λάβει τα μέτρα αυτά υπό τον όρο ότι θα πληροφορήσει αμέσως τον προκάτοχό του.

41. Οι περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμοί του 1966 διά του παρόντος καταργούνται.